

Öğretmen Algılarının İncelenmesi: Öğrenme Merkezleri

Elçin Yazıcı Arıcı*

Makale Geliş Tarihi: 11/07/2023

Makale Kabul Tarihi:09/08/2023

DOI: 10.35675/befdergi.1325675

Öz

Araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin öğrenme merkezlerine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul öncesi kurumlarında görev yapmakta olan 48 öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak; "Öğrenme Merkezlerine İlişkin Görüş Belirleme Formu" kullanılmıştır. Veriler, Google form üzerinden hazırlanan veri toplama aracı ile elde edilmiştir. Verilerin yorumlanmasında betimsel ve içerik analizi metodolojisi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda; öğretmenler sınıf ortamında en çok dramatik oyun merkezine, en az ise müzik merkezine yer verdiklerini belirtirken, öğrenme merkezlerini çoğunlukla her dönem düzenlediklerini ifade etmişlerdir. Öğrenme merkezlerini oluştururken ise daha çok çocukların özelliklerini dikkate aldıklarını ve bu merkezleri daha etkin kullanabilmek için ise sıklıkla dikkat/ilgi çekme durumunu kullandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca gün içinde en çok tercih edilen öğrenme merkezinin blok merkezi olduğu ve tercih edilme nedenlerinin rahat olma/iletişim açısından kategorisinde yoğunlaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, okul öncesi öğretmeni, öğrenme merkezleri

Examining Teacher Perceptions: Learning Centers

Abstract

The research was carried out to determine the opinions of preschool teachers about learning centers. The case study model, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. The study group of the research consists of 48 teachers working in preschool institutions affiliated to the Ministry of National Education. As a data collection tool, "Opinion Form for Learning Centers" was used. The data were obtained with the data collection tool prepared through the Google form. Descriptive and content analysis methodology was used in the interpretation of the data. As a result of the research, While the teachers stated that they mostly included the dramatic game center and the least music center in the classroom environment, they stated that they mostly organized the learning centers every semester. They stated that they mostly consider the characteristics of children when creating learning centers, and they often use attention/attention in order to use these centers more effectively. In addition, it was seen that the most preferred learning center during the day was the block center and the reasons for preference were concentrated in the category of comfort/communication.

* Düzce Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Eğitimi ABD, Düzce, Türkiye, yazici.elcin@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6679-4793

Kaynak Gösterme: Yazıcı Arıcı, E. (2023). Öğretmen algılarının incelenmesi: öğrenme merkezleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(39), 896-918.

Keywords: *Learning centers, preschool education, preschool teacher*

Giriş

Okul öncesi dönemde eğitim ortamları, önemli rol oynar. Özenle tasarlanmış eğitim ortamları çocuklara keşfetme, katılım, sosyal etkileşim ve öğrenme araçlarıyla çeşitli oyun fırsatları sunar. Ayrıca çocukların öğrenimini ve gelişimini destekler, etkin katılımını sağlar, problem çözme becerilerine katkıda bulunur ve daha iyi öğrenmek için etkili stratejiler geliştirmelerini sağlar. Bu nedenle eğitim ortamındaki önemli düzenlemelerden biri öğrenme merkezlerinin oluşturulmasıdır (Sak, Şahin-Sak, Öneren-Şendil & McHale, 2023). Öğrenme merkezleri, çeşitli gelişim alanlarını kapsayan becerileri, çocuk için anlamlı ve amaca yönelik etkinliklerle bütünleştirmesini sağlayan, nitelikli ve kaliteli materyallerle donatılmış oyun alanlarıdır (Pattillo & Vaughan, 1992). Diğer bir ifade ile öğrenme merkezi, bir sınıfta çeşitli materyaller içeren ve fiziksel sınırlarıyla tanımlanan bir alan olarak ifade edilmektedir. Öğrenme aktivitelerinin ve deneyimlerinin meydana geldiği özel yerler olarak da bilinmektedir (Sanoff, 1995). Yani öğrenme merkezleri, bir sınıfı veya sınıftaki materyalleri düzenlemek için kullanılan sistemler ve çocukların bireysel olarak uygun seviyelerde yaşayarak öğrenmelerini sağlamak için çeşitli materyalleri ve fırsatları içeren yerlerdir (Öztürk Samur & İnal Kızıltepe, 2018). Alan yazın incelendiğinde öğrenme merkezlerine; istasyon merkezleri, öğrenme istasyonları, etkinlik alanları, serbest seçim alanları, zenginleştirme merkezleri ve stant gibi terimler de kullanıldığı ifade edilmektedir (Pattillo & Vaughan, 1992).

Öğrenme merkezleri Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), okul öncesi eğitim kurumlarında blok, kitap, müzik, resim, bilim ve dramatik oyun merkezleri olarak belirtilmiştir. Öğrenme merkezlerinin önemli olduğu müfredatın ana özelliklerinde açıkça belirtilmiştir. Bunun yanı sıra öğrenme merkezlerinin oluşumu ve organizasyonu, bu merkezlerde bulunabilecek materyaller ve öğretmenin rolü hakkında ayrıntılı bilgi verilmektedir (Uyanık Aktulun & İnal Kızıltepe, 2018). Farklı amaçlara hizmet eden bu öğrenme merkezleri; bir öğretmen aracı, ilk öğretimi pekiştirici, öğretilen kavramları somutlaştırıcı, deneyim sağlayıcı ve güçlü bir motivasyon aracı olarak görülmektedir. Bu merkezler yerde bir kilim üzerine, yastıkların olduğu bir köşeye, bir afiş üzerine, ambalaj kutusuna veya dolap gibi bölümlere planlanabilmektedir (Cooper, 1981). Bu merkezlerde sunulan materyaller kolay taşınabilir, dayanıklı, ergonomik, kullanımı kolay, çok yönlü, yarı yapılandırılmış ya da yapılandırılmamış olması önem taşımaktadır. Aynı zamanda çocukların gereksinimlerine hitap eden, sağlığa zararlı olmayan doğal malzemelerden ve atık malzemelerden yapılması tercih edilmektedir (Durmuşoğlu, 2008).

Öğrenme merkezleri birbirinden ayrı gibi görünse de birbirinden bağımsız değildir. Yalnız aktif ve pasif olan merkezler yan yana gelmemesi nedeniyle birbirinden ayrılmıştır. Örneğin, hareketli bir merkez olan blok merkezi ile çoğunlukla sessizliğin hâkim olması gereken kitap merkezinin çocukların deneyimlerini anlamlı

kılması açısından birbirinden uzak yere konumlandırılması gerekmektedir. Bu bağlamda öğrenme merkezlerine yerleştirilecek olan materyallerin çocukların yaşı, gelişim düzeyi ve günlük eğitim akışındaki kazanım ve göstergelerin dikkate alınarak hazırlanması önem taşımaktadır (MEB, 2013). Çocuklar bu merkezlerde bağımsız çalışacağı gibi küçük gruplar halinde de oyun oynayabilmektedir. Aynı zamanda oyunları bittiğinde bulunduğu merkezden başka bir merkeze geçme özgürlüğüne sahiptirler (Pattillo & Vaughan, 1992).

Öğrenme merkezleri, çocuklar için yararlı olmalı ve odaklandıkları bilgileri daha iyi anlamalarına yardımcı olmalıdır. Çocukların bu anlayışa ulaşabilmeleri için, bilgi ve becerileri yeni şekillerde kullanmaları için desteklenmesi gerekir. Bu bağlamda öğrenme merkezleri, çocukları kavramlar ve beceriler hakkında eleştirel düşünmeye ve bunları her merkezde tamamlamaları gereken görevlere uygulamaya teşvik etmelidir (Pellegrino, 2007). Öğrenme merkezleri çocukların kendi kendilerini yönetebilmesine, özerk olabilmesine, karar verebilmesine ve sorumluluk alabilen bireyler olarak yetişmesine olanak sağlayan bir araçtır. Öğrenme merkezleri, çocukların bireysel gereksinimlerini ve ilgi alanlarını karşılarken aynı zamanda çocukların iletişim kurabilmesini ve gerçek sorunları çözebilmelerine teşvik ederek sınıfın sosyal doğasından faydalanmaktadır. Bu merkezler, çocuklara deneyimler yoluyla öğrenme fırsatı sunmaktadır. Başka bir ifade ile çocukların kendi içlerindeki öğrenme deneyimleridir (Cosgrove, 1992; Pattillo & Vaughan, 1992). Kısacası öğrenme merkezleri, çocukların öğrendiklerini gösterebilecekleri anlamlı görevlere katılmalarını sağlamak için bir fırsattır (Pellegrino, 2007).

Lash (2004)'a göre çocukların kendilerine özgü zekâlarını ortaya koyabilmeleri için sınıflarda zekânın tüm alanlarını kapsayan öğrenme merkezleri yer almalıdır. Öğrenme merkezleri, farklı zekâ düzeyindeki çocukların belirli beceri ve yeteneklerini kullanarak görevleri tamamlamalarına izin verecek şekilde tasarlanmalıdır. Çocuklara yeteneklerini sınıfta kullanma fırsatının verilmesi ile öğrenme deneyimi onlar için daha anlamlı hale gelir. Bağımsız öğrenme aktivitelerini tamamlamak için cesaretlendirilen çocukların, etkinliklere daha fazla ilgi gösterme ve onu başarıyla tamamlama olasılıklarının daha yüksek olacağı belirtilmektedir (Akt. Pellegrino, 2007). Öğrenme merkezleriyle ilgili olarak, çocukları başarıya hazırlayan merkezler oluşturulmalıdır. Çocuklar bir görevi tamamlayamadıklarını hissedersen, kendilerini tehdit altında hissedebilir, ilgisiz olabilir veya etkinliği tamamlayamayacak hale gelebilir. Öte yandan, eğer çocuklar öğrenme merkezlerinde güçlüklerle karşılaşır, gerektiğinde problemleri çözmek ve görevleri tamamlamak için üst düzey düşünme becerilerini kullanma olasılıkları daha yüksek olabilir. Beyin tekrar yoluyla öğrendiği için, öğrenme merkezleri yeni kavramların yeniden tanıtılması için harika bir fırsattır. Merkezler aynı zamanda yeni kavramları anlamlandırmaya odaklanmalıdır. Böylece çocuklar yeni fikrin arkasına bir anlam koyabilirler. Bu önemden yola çıkarak beynin en iyi nasıl öğrendiğinin farkında olan öğretmenler, bu ihtiyaçları karşılayan öğrenme merkezleri geliştirebilir (Pellegrino, 2007). Tüm bu bilgiler ışığında öğretmenlerin öğrenme merkezlerindeki rolü oldukça

önemlidir. Öğretmenler, öğrenme merkezlerini planlarken ilgi çekici, bir amaca yönelik, düşünmeye yöneltici ve iş birliği içinde çocukların süreci geçirecekleri şekilde düzenlemesi gerekmektedir (Pattillo & Vaughan, 1992). Bir öğretmenin öğrenme merkezini oluşturma süreci; yaş grubuna göre öğrenme hedeflerini belirleme, bu hedefleri karşılayabilecek öğrenme merkezlerini belirleme, her merkeze uygun farklı öğrenme etkinlikleri geliştirme, her etkinlik için malzemeleri hazırlama ve besleyici bir oyun odası ortamı oluşturmak için planlama şeklindedir (Sanoff, 1995).

Öğretmenler, öğrenme merkezlerinde yeterli materyali bulundurmalı ve bu merkezleri dönüştürülebilir bir biçimde planlamalıdır (Kıldan, 2007). Ayrıca öğretmenler, öğrenme merkezlerindeki etkinlikleri, sınıftaki tüm çocukların çeşitli gereksinimlerini karşılamak için farklılaştırmalıdır. Çocukların pek çok farklı türde öğrenme merkezi etkinliğine katılmalarına izin verilerek, her çocuğun yetenekleri, ilgi alanları ve gereksinimleri karşılanmalıdır. Bunun yanı sıra öğretmenler, çocukların alt düzey becerilerde hızlı bir şekilde ustalaşmalarına izin veren ve görevleri tamamlarken üst düzey becerileri kullanmaları için onları teşvik eden sınıf etkinliklerine yer vermelidir. Çünkü çocukların ilgilerini ve etkinlikle meşgul olmalarını sağlayacak olan bu üst düzey becerilerdir. Çocukları kavramlar hakkında daha derinlemesine düşünmeye teşvik ederek, kavramları daha iyi kavramaları ve bilgiyi daha anlamlı bulma olasılıkları yüksek olacaktır (Pellegrino, 2007). Bununla birlikte çocuklar öğrenme merkezlerinde oyun oynarken onları hangi merkezlerde oynadığını, hangi merkezlere geçiş yaptığını ve kimlerle oynadığının sistematik olarak gözlemlenmesi gerekmektedir. Bu gözlemler, çocukların hangi materyalleri kullandıklarını, bu materyalleri nasıl kullandıklarını, ne öğrendiklerini ve oyun sürecinde akranları ile nasıl iletişim kurdukları hakkında bilgi sağlamaktadır. Bu bilgiler öğrenme merkezlerinde yapılacak değişikliklerin daha etkili olmasını sağlamaktadır (Dodge, Heroman, Colker & Bickart, 2002). Kısacası öğrenme merkezlerinin tasarımı ve organizasyonu, başarılı bir müfredat için önemli bir rol oynamaktadır (Öztürk Samur & İnal Kızıltepe, 2018). Bu noktada öğretmenlerin öğrenme merkezlerini çocukların eğitim gereksinimlerinden yola çıkarak tasarlamalarının ne kadar önemli olduğu dikkat çekmektedir. Çocukların bütüncül gelişimini desteklemek için eğitim gereksinimlerini karşılayacak eğitim ortamının sağlanması önemlidir. Öğretmenlerin, nitelikli eğitim ortamları hazırlayarak eğitim programlarının amacına ulaşmasını sağlaması açısından önem kazanmaktadır. Eğitim programlarının amacına ulaşabilmesi için eğitim ortamlarının öğrenme merkezlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekir (Aysu & Aral, 2016; Özbay Karlıdağ, 2021). Özetle, çocukların bütün gelişim alanları göz önüne alınarak iyi tasarlanmış öğrenme merkezleri, çocukların oldukça olumlu yönde ilerlemesini desteklemektedir. Bu nedenle, okul öncesi eğitim programında yer alan öğrenme merkezlerinin, öğretmenler tarafından oldukça dikkatli bir şekilde planlanması ve uygulanması son derece önemlidir.

Bu kapsamda çocukların gelişiminde bu denli öneme sahip olan öğrenme merkezleri ile ilgili alan yazın ve araştırmalar incelendiğinde; öğrenme merkezlerinin incelenmesi (Orcan Kaçan, Dedeoğlu, Karayol & Kimzan, 2021; Tu, 2006), çocukların kendi isteklerine göre düzenledikleri öğrenme merkezlerindeki etkinlikler (Çelebi Öncü, 2017), okul öncesi eğitim kurumlarında ortamların düzenlenmesi, tasarlanması ve donanım (Davies, Jindal Snape, Collier, Digby, Hay & Howe 2013; Demirci & Şıvgın, 2017; Dülgeroğlu & Günindi, 2022; Li, 2006; Özkubat, 2013; Özsirkinti, Akay & Bolat, 2014; Petrakos & Howe, 1996), öğretmenlerin öğrenme merkezlerine yönelik görüşlerinin açığa çıkarılması ve uygulamaların incelenmesi (Aktın & Aşçı, 2021; Aysu & Aral, 2016; Durmuşoğlu, 2008; Güzelyurt. Dayanan, Çakır & Ahmetoğlu, 2019; Metin, 2017; Ramazan, Arslan Çiftçi & Tezel, 2018) ve serbest zaman etkinliklerinin değerlendirilmesi (Ogelman, 2014; Özyürek & Aydoğan, 2011) gibi pek çok araştırmaya rastlanılmıştır.

Tüm bu araştırma bulguları incelendiğinde kaliteli bir eğitim ortamı oluşturmada öğretmenin önemli bir role sahip olduğu görülmektedir. Bu bakımdan öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin sürekli olarak değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Bu açıdan öğretmenlerin öğrenme merkezleri hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi ile gelişimlerine katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Ayrıca eğitim ortamlarının düzenlenmesinin program niteliğini artırmada etkili bir unsur olduğu düşünüldüğünde, öğrenme merkezlerinin düzenleme ve kullanılma durumlarını ortaya koymak özellikle önem taşımaktadır. Çünkü öğrenme merkezlerini organize etmede ve çocukları onları kullanmaya teşvik etmede öğretmenlerin rolü yadsınamaz. Bu noktadan hareketle araştırma okul öncesi öğretmenlerinin öğrenme merkezlerine yönelik görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmaktadır:

- Sınıfınızda hangi öğrenme merkezleri bulunmaktadır?
- Öğrenme merkezlerini oluştururken nelere dikkat edersiniz?
- Öğrenme merkezlerini hangi sıklıkla düzenlersiniz?
- Çocukların öğrenme merkezlerinde ortalama oyun süresi ne kadar?
- Öğrenme merkezlerini daha etkin kullanabilmek için neler yapıyorsunuz?
- Çocukların gün içerisinde yoğun bir şekilde ilgi gösterdikleri merkez/merkezler hangileridir?
- Sizce bu merkezlerinin tercih edilme nedenleri nedir?

Yöntem

Bu bölümde araştırma modeline, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına, veri toplama sürecine ve verilerin analizine yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Çalışma, nitel bir araştırma modeli olan durum çalışması deseninde gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma modeli, gözlemciyi dünyaya yerleştiren

konumlanmış bir etkinliktir ve doğalcı bir yaklaşımı içerir. Bu, araştırmacıların olguları insanların onlara yüklediği anlamlar açısından anlamlandırmaya veya yorumlamaya çalışarak olayları doğal ortamlarında inceledikleri anlamına gelir (Flick, 2007). Bu çalışmaya bilgi veren özel nitel araştırma yaklaşımı, durum çalışmasıdır. Durum çalışması, güncel bir olguyu gerçek yaşam bağlamında araştıran ampirik bir araştırmadır. Verilerin belirli bir bağlamda yakından incelemesini sağlar (Zainal, 2007).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; 2022-2023 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin farklı bölgelerinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokulları ve anasınıflarında görev yapan toplam 48 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolayda örnekleme, popülasyonun yakın, hazır veya uygun olan kısmından bir örneğin çekildiği bir tekniktir. Bu örneklemede veriler, mevcut ve kolayca erişilebilir bir havuzdan toplanmaktadır. Burada araştırmacı, araştırma örneklemini hangi katılımcıların oluşturduğunu belirlemek için erişilebilirlik ve uygunluğu kullanır (Obilor, 2023).

Çalışma grubunun demografik özellikleri incelendiğinde; cinsiyete göre öğretmenlerin %91.6'sı kadın, %8.3'ü ise erkektir. Mesleki kıdeme göre %70'i 1-10 yıllık, %20.2'si 11-15 yıllık ve %10.8'i ise 16 yıl ve üzeridir. Yaşa göre ise %68.4'ü 23-30 arası, %22.3'ü 31-40 arası ve %9.3'ü ise 41 yaş ve üzeri ortalamaya sahiptir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak "Genel Bilgi Formu" ve "Öğrenme Merkezlerine İlişkin Görüş Belirleme Formu" kullanılmıştır.

- *Genel Bilgi Formu:* Katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek amacıyla oluşturulan formda yaş, mesleki deneyim ve cinsiyete yönelik sorular yer almaktadır.
- *Öğrenme Merkezlerine İlişkin Görüş Belirleme Formu:* Katılımcıların öğrenme merkezlerine ilişkin algılarını vurgulamak için yarı yapılandırılmış form şeklinde tasarlanmıştır. Bir başka ifade ile çalışmanın araştırma sorusunu keşfetmek için oluşturulmuştur. Bu form online olarak Google formlar aracılığıyla hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak form, okul öncesi eğitimi alanında iki uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen dönütler doğrultusunda bazı sorularda değişikliklere gidilmiştir. Hazırlanan soruların anlaşılabilirliğini test etmek için iki öğretmen ile pilot uygulama yapılmıştır. Ardından, görüşmenin akışını kolaylaştırmak için birkaç sorunun ifadesinde ve sıralamasında küçük değişiklikler yapılarak forma son şekli verilmiştir. Formda açık uçlu altı soru (sınıfta bulunan öğrenme merkezlerine, öğrenme merkezlerinin oluşturulmasında dikkat edilmesi gereken durumlara, öğrenme merkezlerinin düzenlenme sıklığına, ortalama

oyun süresine, öğrenme merkezlerinin daha etkin kullanılması için yapılması gerekenlere, çocukların gün içinde yoğun olarak ilgi gösterdikleri merkezlere ve nedenlerine ilişkin görüşler) yer almaktadır.

Veri Toplama Süreci

Araştırmada veriler, Helsinki Bildirgesi uyarınca yürütülmüştür. Düzce Üniversitesi Araştırma Etik Kurulu tarafından uygunluk belgesi (E-78187535-050.06-2022/453) onaylanmıştır. Araştırmacı katılımcılarla iletişime geçerek onlara araştırmanın amacı ve süreci hakkında bilgi vermiştir. Ayrıca katılımcılara çalışmanın tamamen gönüllülük ilkesine dayalı olduğu ve istedikleri zaman araştırmadan ayrılacakları konusunda bilgi verilmiştir. Verilerde gizlilik ilkesi temel alınacağından verilerin isimsiz bir şekilde toplanacağı ve sadece bilimsel amaçlı kullanılacağı açıklanmıştır. Bunun için öğretmenlere Katılımcı 1 (K1), Katılımcı 2 (K2)... şeklinde kodlar verilmiştir. Katılımcılarla görüşmeler asenkron şekilde yazılı olarak gerçekleştirilmiştir. Çünkü katılımcılar, farklı şehirlerde görev yapmakta ve katılımcıların tamamı ile yüz yüze görüşme olanağı bulunmamaktadır. Bu nedenle Google form üzerinden hazırlanan veri toplama aracı, katılımcılara e-posta olarak gönderilmiştir. Buna ilişkin olarak ilgili alan yazında, görüşme verilerinin gerek yüz yüze gerekse yazılı bir şekilde toplanabileceği belirtilmektedir (Mason, 2002; Seggie & Bayyurt, 2017). Bununla birlikte verilerin e-posta şeklinde gönderilmesi nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan görüşme tekniklerinden biri olarak ele alınmaktadır. Bu teknikte katılımcıların soruları istedikleri şekilde ve sürede yanıtlama fırsatı bulabilmeleri ve kendi rahatlıklarına göre hareket etmeleri yönlerinden ek bir avantaja sahip oldukları belirtilmektedir (Alase, 2017; Opdenakker, 2006). Araştırmacı katılımcılara form gönderdikten sonra katılımcılarla tekrar iletişime geçmiş ve formda yer alan soruları incelemelerini istemiştir. Ayrıca danışmak istedikleri bir durum olduğunda gerek e-posta üzerinden gerekse belirtilen telefon numarasından araştırmacı ile iletişime geçebilecekleri belirtilmiştir. Katılımcıların soruları yanıtlama süresi, yaklaşık bir hafta sürmüştür.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde hem betimsel analiz hem de içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz, araştırma sorusu ile ilgili kavramsal yapının önceden açık bir şekilde ortaya konulmasıdır yani veriler önceden belirlenen temalara göre özetlenmekte ve yorumlanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2008). Bu analiz, araştırmacının verilerden çok uzaklaşmasını veya verilerin içine girmesini gerektirmemektedir (Lambert & Lambert, 2012). Çalışmada betimsel analiz sonuçları yüzde ve frekanslara dönüştürülerek tablollaştırılmıştır. İçerik analizi ise, metni analiz etmede kullanılan bir dizi farklı strateji için genel bir terimdir. Kullanılan sözcüklerin eğilimlerini ve kalıplarını, sıklıklarını, ilişkilerini, iletişim yapılarını ve söylemlerini belirlemek için metinsel bilgiyi keşfetmede kullanılan sistematik bir kodlama ve kategorize etme yaklaşımıdır (Vaismoradi, Turunen & Bondas, 2013). Bu analiz, nitel araştırma yöntemleriyle toplanan verilerin değerlendirilmesinde bilimsel bir yöntem

sağlar (Kondracki, Wellman & Amundson, 2002). Verilerin analizinde Colaizzi'nin; verilere aşına olma, önemli ifadeleri belirleme, anlamları formüle etme, temaları gruplama, kapsamlı açıklama geliştirme, temel yapıyı ortaya koyma ve temel yapıyı doğrulama olmak üzere yedi aşamalı modeli kullanılmıştır (Morrow, Rodriguez & King 2015; Phillips Pula, Strunk & Pickler 2011; Rebeiro, Foster, Hercelinskyj & Evans 2021). Bu şekilde tüm temalar gözden geçirilerek olguya ilişkin tam ve kapsayıcı bir açıklama ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın geçerlik ve güvenilirlik adımlarının sağlanmasında uzman görüşünün yanı sıra zengin betimleme stratejileri kullanılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bunun için araştırmacı tarafından veriler tek tek incelenmiş ve eksiksiz olması sağlanmıştır. Katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar analiz edilirken kategori ve kodlar ne çok fazla geniş ne de kavramları dışarıda bırakacak kadar dar kapsamda ele alınmıştır. Temalar ve kategoriler arasındaki ilişkiler ortaya konulmuş ve ayrıntılı bir şekilde betimlemeler yapılmıştır. Araştırma kapsamı dışında bulunan iki katılımcı ile pilot görüşmeler yapılmıştır. Bunun yanı sıra geçerlilik kapsamında araştırma süreci detaylı bir şekilde ele alınmış ve bulgular kısmında birebir alıntılara yer verilmiştir. Alıntılara yer verilirken katılımcıların adları gizli tutulmuş ve K1, K2, K3...şeklinde kodlanmıştır. Ayrıca analizde elde edilen veriler araştırmacı dışında bir akademisyen ve bir okul öncesi öğretmeni tarafından da kodlanmıştır. Yapılan bu kodlamalar Miles ve Huberman (1994)'nın formülü (Güvenirlik=Görüş Birliği/ (Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı) ile hesaplanmış olup kodlayıcılar arası uyum indeksi %94 olarak belirlenmiştir. Bu etkileşimli veri analizi süreci, öğretmenlerin öğrenme merkezlerine ilişkin algılarının incelenmesi yönünde çeşitli tema ve kategorileri ortaya çıkarmıştır.

Bulgular ve Yorum

Okul öncesi öğretmenlerinin öğrenme merkezleri hakkındaki görüşlerine ait sonuçlar, tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 1.

“Sınıflarda Öğrenme Merkezleri”nin Bulunma Durumu

	Kategoriler	n	f	%
Öğrenme Merkezleri	Dramatik oyun merkezi	48	41	19.61
	Blok merkezi	48	32	15.31
	Kitap merkezi	48	14	6.69
	Sanat merkezi	48	8	3.82
	Fen merkezi	48	3	1.43
	Müzik merkezi	48	2	0.95

Tablo 1’de öğretmenlerin sınıflarında öğrenme merkezlerinin bulunma durumuna ilişkin verdikleri yanıtlar değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmede, öğretmenler sınıflarında dramatik oyun merkezinin (f=41, %19.61), blok merkezinin (f=32, %15.31), kitap merkezinin (f=14, %6.69), sanat merkezinin (f=8, %3.82), fen merkezinin (f=3, %1.43) ve müzik merkezinin (f=2, %0.95) yer aldığı ifade etmiştir.

Sınıflarda öğrenme merkezlerinin bulunma durumuna ilişkin görüşler şu şekildedir;

- *Kitap merkezi, sanat merkezi, blok merkezi, müzik merkezi ve dramatik oyun merkezi sınıfımda yer almaktadır. Fen merkezini bu seneki sınıfımda kullanamadım sebebi ise yeterince materyal olmamasıdır (K17).*
- *Tüm öğrenme merkezlerine yer veriyorum. Duruma göre yenilerini ekliyorum (K31).*
- *Fen, sanat, dramatik oyun, müzik, blok, kitap olmak üzere 7 tane merkez var (K36).*
- *Blok merkezi, dramatik oyun merkezi, kitap merkezi, müzik merkezi bulunmaktadır (K38).*

Tablo 2.

“Öğrenme Merkezlerini Oluştururken Dikkat Edilen Durumlar” Teması, Kategorileri ve Kodları

Tema	Kategoriler	Kodlar	f
Öğrenme Merkezlerini Oluştururken Dikkat Edilenler	Çocuk özellikleri	Yaş ve gelişim seviyesi-ilgi alanı-gelişim özellikleri-hazırbulunuşluk-ihhtiyaç-yaş seviyesi	29
	Merkez özellikleri	Oturma alanı oluşturma-ortam-birbirinden ayrılmış olma-mesafe olması-konforlu	15
	Sınıf özellikleri	Fiziki şartlar-genişlik- kullanılabilir alan-olanaklar-estetik görünüm	14
	Materyal özellikleri	Fonksiyonel-farklı malzemeler-yaratıcılık-ilgi çekici-güncellenebilir olma	12
	Kazanım ve gösterge özellikleri	Uygunluk-belirli gün ve haftalar-günlük plan-öğrenme düzeyi-gelişimsel destek	10

Tablo 2’ye göre öğretmenlerin öğrenme merkezlerini oluştururken nelere dikkat edersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtlar beş kategoride toplanmıştır. Bu kategoriler çocuk özellikleri (f=20, %36.25), merkez özellikleri (f=15, %28.75), sınıf özellikleri (f=14, %17.5), materyal özellikleri (f=12, %15.00) ve kazanım ve gösterge özellikleri (f=10, %12.5) şeklindedir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde en yüksek frekansa sahip olan çocuk özellikleri iken en az frekansa sahip olan ise kazanım ve gösterge özellikleri olduğu görülmektedir.

Öğrenme merkezlerini oluştururken dikkat edilen durumlara ilişkin görüşler şu şekildedir;

- *Birbirinden mümkün olduğunca bağımsız ve uygun genişlikte olmasına, görsel açıdan ilgi çekici olmasına, gereksiz materyaller bulunmamasına, uygun görseller içermesine, çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına dikkat ederim (K23).*
- *Öğrenme merkezlerini oluştururken sınıf mevcuduna dikkat ettim. Mevcut malzemelere ilave kendi imkânlarımla aldığım malzemeleri koymaya gayret*

ettim. Ayrıca sınıfı ikili kullandığımız için çocukların özel durumlarına göre de ayarlamaya çalıştım (K47).

- Öncelikle çocukların ilgi ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundururum. Ardından kullanacağım materyallerin fonksiyonel olmasına, çocukların materyallere kolay erişebilir olmasına ve son olarak sınıfta estetik bir görüntünün olmasına dikkat ederim (K46).
- Sesli ve sessiz merkezlerin yanyana olmamasına dikkat ediyorum. Çocukların ulaşabileceği şekilde materyalleri diziyorum ışık alan noktalarda kitap merkezinin olmasına özen gösterdim. Etkinliklerin ve çocukların ilgi, ihtiyaç düzeylerine göre merkezleri düzenliyorum (K43)

Tablo 3.

“Öğrenme Merkezlerini Düzenleme Sıklıkları” Durumu

	Kategoriler	n	f	%
Öğrenme Merkezlerini Düzenleme Sıklıkları	Her dönem	48	17	36.95
	Her hafta	48	12	26.08
	Her ay	48	11	23.91
	Her gün	48	6	13.04

Tablo 3’e göre öğretmenlerin öğrenme merkezlerini düzenleme sıklıklarına ilişkin verdikleri yanıtlar değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler incelendiğinde öğretmenler her dönem (f=17, %36.95), her hafta (f=12, %26.08), her ay (f=11, %23.91) ve her gün (f=6, %13.04) olmak üzere öğrenme merkezlerini düzenlediklerini belirtmişlerdir.

Öğrenme merkezlerini düzenleme sıklıklarına ilişkin görüşler şu şekildedir;

- *Hemen hemen her gün düzenlerim. Bu düzenlememe genelde günlük eğitim akışı yön verir. Ayrıca çocukların en çok vakit geçirdiği merkezlere yönelik de düzenlemelerimi gerçekleştiririm. Buna yönelik materyal ekler ya da eksiltirim (K19).*
- *Geçici merkez oluşturmam gerekiyorsa etkinlik planına bağlı ortalama 3-4 haftada bir değişiklik yaparım (K28).*
- *Genelde dönem başı ve sonu ama ihtiyaç duyulan merkezlerde gerekli değişim ve eklemeleri aylık düzenlemeler yaparak düzenleniyorum (K34).*
- *Her hafta genellikle düzenlerim. İhtiyaç oldukça da değişebilir (K13).*

Tablo 4.

“Öğrenme Merkezlerinde Ortalama Oynama Süresi” Durumu

	Kategoriler	n	f	%
	0-30 dakika	48	29	60.41

31-60 dakika	48	12	25.00
61 dakika ve üzeri	48	7	14.58

Tablo 4’te öğretmenlerin öğrenme merkezlerinde ortalama oyun süresine ilişkin verdikleri yanıtlar değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler incelendiğinde öğretmenler 0-30 dakika (f=29, %60.41), 31-60 dakika (f=12, %25.00) ve 61 ve üzeri (f=7, %14.58) olmak üzere çocukların öğrenme merkezlerinde oyun oynadıklarını ifade etmiştir.

Öğrenme merkezlerinde ortalama oyun oynama süresine ilişkin görüşler şu şekildedir;

- *Özellikle blok merkezinde ve dramatik oyun merkezinde yarım saat olabiliyor. Diğerlerinde çok daha az oluyor. Ortalama bir buçuk saat (K12).*
- *Bu süre günlük eğitim akışına göre değişiklik göstermektedir. Ortalama 30-35 dakika arası değişiklik göstermektedir (K47).*
- *Dönüşümlü olarak oynuyorlar. Ortalama 1 bir buçuk saat değişebilir (K45).*
- *Güne başlama zamanında çocuklara toplamda 1 saat merkezlerde vakit geçirmelerine izin veriyorum. İhtiyaçlarına göre sürede değişiklik gösterse de genellikle bu saati geçmiyor (K18).*

Tablo 5.

“Öğrenme Merkezlerini Daha Etkin Kullanabilme” Teması, Kategorileri ve Kodları

Tema	Kategoriler	Kodlar	f
Öğrenme Merkezlerini Daha Etkin Kullanabilme	Dikkat/İlgi çekici	İlgi çekici materyaller-güncel olması-farklı materyaller-artık malzemeler-görsel yerleştirme-uygun materyaller	37
	Yönerge/Yönlendirme	Çeşitli yönergeler- dizayn tasarlama-etkinlikler-takip çizelgesi-sorular sorma	15
	Günlük plan ile ilişkilendirme	Kavram kazanımı-etkinlik düzenleme-değişiklik yapma-ilgi çekici materyal ekleme-etkinlikleri merkezlere asma	9
	Öğretmen katılımı sağlama	Soru sorma-etkin katılım-dikkat çekme	6

Tablo 5’e göre, öğretmenlerin öğrenme merkezlerini daha etkin kullanabilmek için neler yapıyorsunuz?” sorusuna ilişkin verdikleri yanıtlar dört kategoride toplanmıştır. Bu kategoriler dikkat/ilgi çekici (f=37, %55.22), yönerge/yönlendirme (f=15, %22.38), günlük plan ile ilişkilendirme (f=9, %13.43) ve öğretmen katılımı sağlama (f=6, %8.95) şeklindedir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde en yüksek frekansa sahip olan dikkat/ilgi çekici iken en az frekansa sahip olan ise öğretmen katılımı sağlama olduğu görülmektedir.

Öğrenme merkezlerini daha etkin kullanabilmeye ilişkin görüşler şu şekildedir;

- Özellikle öğrenme merkezlerini aydınlık, sessizlik, konum, materyal ve günün etkinliğine uygun olacak şekilde daha verimli hale getirmeye çalışırım (K35).
- Öğrenme merkezlerine daha etkin kullanmaları için dikkatlerini o merkeze çekiyorum, yeni materyaller ekliyorum, ya da çıkardığım materyallerin ne olduğunu sorarak dikkatlerini çekiyorum. Ayrıca merkezlere olan ilgilerinin azaldığını fark ettiğimde o merkezde ben kendim vakit geçirmeye başlıyorum çocuklar beni görünce o merkeze doğru ilgileri değişiyor (K8).
- Genellikle kendim materyal oluşturup o materyalleri çocuklara dikkatlerini çekecek şekilde sunuyorum. Ardından gerekli öğrenme merkezine yerleştiriyorum ya da var olan materyalleri daha farklı nasıl kullanabilecekleri konusunda istişare edip geliştirdiğimiz cevaplar doğrultusunda kullanmalarını sağlıyorum (K16).
- Doğal materyaller kullanmaya özen gösteriyorum, çocukların ilgisini çekebilecek, onların öğrenmelerine katkı sağlayacak bir merkez olmasına dikkat ediyorum. Sınıfımın fiziksel koşullarına uygun olması da önemli

	Kategoriler	n	f	%
Öğrenme Merkezlerine İlgili Gösterme	Blok merkezi	48	37	38.54
	Dramatik oyun merkezi	48	32	33.33
	Sanat merkezi	48	14	14.58
	Fen merkezi	48	8	8.33
	Kitap merkezi	48	3	3.12
	Müzik merkezi	48	2	2.83

(K10).

Tablo 6.

“Öğrenme Merkezlerine İlgili Gösterme” Durumu

Tablo 6’da öğretmenlerin çocuklar yoğun bir şekilde ilgi gösterdikleri öğrenme merkezlerine ilişkin verdikleri yanıtlar değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler incelendiğinde öğretmenler; blok merkezi (f=37, %38.54), dramatik oyun merkezi (f=32, %33.33), sanat merkezi (f=14, %14.58), fen merkezi (f=8, %8.33), kitap merkezi (f=3, %3.12) ve müzik merkezinin (f=2, %2.83) çocukların gün içinde ilgi gösterdikleri öğrenme merkezleri olduğunu belirttikleri görülmektedir.

Tablo 7.

“Merkezlerin Tercih Edilme Nedenleri” Teması, Kategorileri ve Kodları

Tema	Kategoriler	Kodlar	f
------	-------------	--------	---

Merkezlerin Tercih Edilme Nedenleri	Rahat olma/İletişim açısından	En rahat hissettikleri-enerji atımı-rahat ifade etme-paylaşımda bulunma-etkileşimde bulunma	20
	Yaratıcılık açısından	Yaratıcı çalışmalar-özgün ürünler oluşturma-inşa etme-hayal gücü-üretme	12
	Materyal açısından	En fazla materyal-renkli oyuncaklar-materyal çeşitliliği-oyuncak temalı-farklı oyuncaklar	11
	Merak açısından	İlgi duyma-mış gibi yapma-araştırmacı olma- somut nesnelere inceleme yapma	9
	Cinsiyet açısından	İlgi yönelmesi-kız olma-erkek olma	6

Tablo 7'ye göre merkezlerin tercih edilme nedenlerine ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtlar beş kategoride toplanmıştır. Bu kategoriler rahat olma/iletişim açısından (f=20, %34.48), yaratıcılık açısından (f=12, %20.68), materyal açısından (f=11, %18.98), merak açısından (f=9, %13.23) ve cinsiyet açısından (f=6, %10.34) şeklindedir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde en yüksek frekansa sahip olan rahat olma/iletişim açısından iken en az frekansa sahip olan ise cinsiyet açısından olduğu görülmektedir.

Öğrenme merkezlerine ilgi gösterme durumuna ve bu merkezlerin tercih edilme nedenine ilişkin görüşler şu şekildedir;

- *Daha çok blok merkezine ilgi gösteriyor benim çocuklarım. Yapboz inşa bloklar çok hoşlarına gidiyor. Sınıfın geneli erkeklerden olduğu için yoğunluk orda oluyor. Oradaki materyallerle kendilerince oyun alanları binalar kuleler çiflikler kuruyorlar. Bir şey inşa etmek hoşlarına gittiği için aktif olarak orda olduklarını düşünüyorum (K1).*
- *Dramatik oyun merkezindeki materyalleri ve blok merkezleri materyalleri işlevleri dışında kullanarak hayal güçlerini zorlayan oyunlar kurmaları çok hoşlarına gidiyor. Sınıf küçük olduğu için ve blok ve dramatik oyun merkezi yan yana olduğu için zaman zaman iki merkezi birleştirebiliyoruz bu en önemli etken ve çocuklar birlikte çok güzel organize oluyorlar rol dağılımı yapıyorlar (K3).*
- *Çocuklar en çok blok merkezine ve dramatik oyun merkezine ilgi gösteriyorlar. Çünkü oradaki malzemelerle daha rahat oyun kuruyorlar ve daha eğlenceli geliyor onlara (K40).*
- *Çoğunlukla blok merkezi, dramatik oyun merkezi ve sanat merkezi daha çok tercih ediliyor. Buna daha az oranla fen merkezi de tercih ediliyor. Bu*

merkezlerin tercih edilme sebebini ise çocukların kendilerini gerçek hayatta bütünleştirme ilgisi olarak gözlemledim. Ayrıca bu merkezler çocukların kendilerini en iyi ve özgürce ifade edebildikleri ortamı sağlıyor. Bundan ötürü bu merkezler tercih edilmektedir (K22).

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Okul öncesi öğretmenlerinin öğrenme merkezlerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmada öğretmenlere, sınıflarında öğrenme merkezi bulunma durumu sorulmuştur. Öğretmenlerden elde edilen veriler sonucunda; öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun sınıflarında dramatik oyun merkezine yer verdikleri, çok az bir kısmının ise müzik merkezine yer verdikleri belirlenmiştir. Bu kapsamda Orcan Kaçan vd. (2021) yaptıkları çalışmada sınıflarda en çok yer alan öğrenme merkezlerinin blok, müzik, kitap, dramatik oyun ve fen merkezi olarak belirtirken, Güzelyurt vd. (2019) ise yaptıkları çalışmada mevcut öğrenme merkezlerinin bulunma durumunu dramatik oyun, kitap ve fen merkezi olarak belirtmiştir. Ramazan vd. (2018), bütün sınıflarda blok merkezi, müzik merkezi ve dramatik oyun merkezinin bulunduğunu ortaya koyarken Aysu ve Aral (2016) ise yaptıkları çalışmada fen merkezinin 6 sınıfta, dramatik oyun merkezinin 4 sınıfta ve blok merkezinin ise sadece 2 sınıfta bulunduğunu ortaya koymuşlardır. İlgili alan yazın incelendiğinde ise; sınıflarda blok ve sanat merkezinin bulunma durumunun diğer merkezlere oranla daha fazla olduğu ifade edilmektedir (Aktın & Aşçı, 2021). Bununla birlikte erken çocukluk uzmanları çocuklar için sınıflarda öğrenme merkezlerinin kullanılmasını pek çok nedeninin olduğunu açıklamışlardır. Nedenler dikkate alındığında merkezlerin çocuklara seçim yapma, başkalarıyla çalışma, uygulamalı etkinliklere ve öğrenmeye tamamen katılma gibi fırsatlar sağladığı belirtilmektedir. Buna karşılık geleneksel sınıf formatlarının, çocukların öğrenmeye yönelik etkin katılımını engelleyebileceği, davranışlarının sorumluluğunu almalarının önüne geçebileceği ve okula gitmeyi genel olarak tatsız bir deneyim haline getirebileceği ileri sürülmektedir (Bottini & Grossman, 2005). Ayrıca nitelikli öğrenme merkezleri sunmanın, her çocuğun gelecekteki eğitimsel gelişimi için etkili olacağı ve her birinin yaşamları boyunca başarılı olmasını destekleyeceği de açıklanmaktadır (Gartner, 2010). Yapılan çalışmalar ve ilgili alan yazın gözden geçirildiğinde bu çalışma ile paralellik gösterdiği düşünülebilir. Bu bağlamda öğretmenlerin okul öncesi dönemdeki çocuk için eğitim ortamının ne kadar önemli olduğunun farkında olması gerekir. Öğretmenlerin sınıflarında belli merkezler üzerinde odaklanmasından ziyade merkezlerin her birinin farklı amaçlara hizmet ettiği düşüncesinden yola çıkarak tüm merkezlere dengeli bir şekilde yer vermesi gerektiği düşünülebilir.

Öğretmenlerin öğrenme merkezlerini oluştururken dikkat edilen durumlar temasına ilişkin verdikleri yanıtlar incelendiğinde çocuk özellikleri, merkez özellikleri, sınıf özellikleri, materyal özellikleri ile kazanım ve gösterge özellikleri olmak üzere yanıtların beş kategoride toplandığı görülmektedir. En yüksek frekansa

sahip olan çocuk özellikleri iken en az frekansa sahip olan ise kazanım ve göstergeler kategorisi olarak belirlenmiştir. Sak vd. (2023) yaptıkları çalışmada öğretmenler sınıflarında öğrenme merkezlerini düzenleme konusunda çocukların ve öğrenme merkezlerinin özelliklerini, merkezlerdeki materyalleri, okul öncesi müfredatının amaçlarını, kendi öğretim hedeflerini ve sınıf akışını/hareketini dikkate aldıklarını dile getirmiştir. Özbay Karlıdağ (2021) yaptığı çalışmada öğrenme ortamı oluştururken öncelikle çeşitli ve zengin materyaller içermesi, materyallerin çocukların kolayca ulaşabilecekleri şekilde öğrenme ortamına yerleştirilmesi ve öğrenme ortamının yeterli büyüklükte, temiz, düzenli ve sıcaklık, ışık, ses, havalandırma gibi özellikler açısından uygun niteliklere sahip olması gerektiğini ortaya koymuştur. Yapılan başka bir çalışmada ise öğretmenler, çocukların yaş ve gelişim özelliklerini dikkate alarak öğrenme merkezlerini oluşturduklarını belirtmişlerdir (Erşan, 2011; Özyürek & Kılınç, 2015). Bununla birlikte Okul Öncesi Eğitim Programı'nda belirtildiği gibi öğretmenin, sınıfın fiziki özelliklerini ve çocuk sayısını dikkate alarak öğrenme merkezlerinde çocukların bireysel gereksinim ve ilgilerine göre düzenlemeler yapacağı vurgulamaktadır (MEB, 2013). Yine ilgili alan yazın incelendiğinde öğrenme ortamının çocukların bireysel farklılıklarına, ilgi ve gereksinimlerine göre hazırlanması gerektiği yönünde ifade edilmektedir (Özbay Karlıdağ, 2021). Öte yandan öğretmenlerin öğrenme merkezlerini oluşturmasında çocuk sayısının, mekânın büyüklüğünün, çocukların ilgi ve eğitsel gereksinimlerinin etkili olduğu belirtilmektedir (Orcan Kaçan vd., 2021). Aynı zamanda çocuğun aktif öğrenme sürecini harekete geçiren bir öğrenme ortamı oluşturmak için sınıfın özelliklerinden olabildiğince yararlanılmalı ve elverişli bir ortam oluşturulması gerektiği ifade edilmektedir (Shaari & Ahmad, 2016). Bu bağlamda ilgili çalışmalar ve alan yazın gözden geçirildiği elde edilen bilgilerin bu çalışma ile benzerlik gösterdiği söylenebilir. Bu noktada öğretmenlerin öğrenme merkezlerini oluştururken en çok çocukların özelliklerini dikkate almaları uygulanan programın çocukların gelişim özelliklerinin yanı sıra ilgi ve gereksinimlerini dikkate alan bir yanının olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda öğrenme merkezlerini düzenleme sıklıkları durumuna ilişkin veriler incelendiğinde öğretmenlerin her dönem, her hafta, her ay ve her gün olmak üzere yanıtlar verdikleri belirlenmiştir. Sak vd. (2023) yaptıkları çalışmada öğretmenlerin merkezleri düzenleme sıklığını, ayda birden fazladan hiç yapmamaya kadar oldukça geniş bir aralıkta olduğunu saptamıştır. Orcan Kaçan vd. (2021) çalışmalarında öğretmenlerin öğrenme merkezlerini en çok dönem içinde bir kez düzenlediklerini ifade etmiştir. Aynı zamanda Aysu ve Aral (2016), yaptıkları çalışmada öğretmenlerin öğrenme merkezlerini düzenleme sıklıklarını ayda bir, dönemde bir, iki haftada bir, iki ayda bir olarak belirtmişlerdir. Erşan (2011) yaptığı çalışmada öğretmenlerin öğrenme merkezlerini değiştirme sıklıklarını çocukların merkezlere olan ilgisine göre, günlük plana göre, ayda bir ve on beş günde bir olarak düzenlediklerini bulmuştur. İlgili alan yazın incelendiğinde öğrenme merkezlerinin öğretmen tarafından günlük olarak kontrol edilmesi ve bu doğrultuda

gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği ifade edilmektedir (Orcan Kaçan vd., 2021). Öğretmenler, çocukların öğrenim ortamını genişletmede, desteklemede ve zengin bir ortam tasarlamada oldukça önemli bir rol üstlenmektedir (Tu, 2006). Bulgular incelendiğinde öğretmenlerin öğrenme merkezlerini her dönem düzenlemeleri, değişiklik yapmak için yeterli zamanı ayıramadıkları ya da bu konuda yeterli bilgiye sahip olmadıkları söylenebilir.

Öğrenme merkezlerinde ortalama oyun süresi dikkate alındığında öğretmenler 0-30 dakika, 31-60 dakika ve 61 dakika ve yukarısı olmak üzere çocukların öğrenme merkezlerinde oyun oynadıklarını ifade etmiştir. Koçyiğit ve Fırat (2020) yaptıkları çalışmada öğretmenleri sınıf ortamında oyun zamanında gözlemlemiş ve ayrılan sürenin 17 dakika ile iki saat 25 dakika arasında değiştiğini bulmuştur. Demirci ve Şıvgın (2017) yaptıkları çalışmada öğrenme merkezlerindeki oyun süresine ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtların en çok 60-90 dakika arasında olduğunu belirtmiştir. Ogelman (2014) çalışmasında öğretmenlerin yaklaşık yarısının çocukların oyun oynama süresinin ortalama 1-1,5 saat sürdüğünü, yine Özdemir (2014) tarafından yapılan çalışmada serbest zaman etkinliklerinin süresinin yaklaşık 45 dakika ile 1 saat arasında değiştiğini ortaya koymuştur. İlgili alan yazın incelendiğinde öğrenme merkezlerinde oynanan süresinin 1,5-2 saatlik bir süreci kapsadığı ifade edilmektedir (Özyürek & Aydoğan, 2011). Bu bağlamda araştırma bulguları ve ilgili alan yazın gözden geçirildiğinde öğrenme merkezlerinde ortalama oyun sürelerinde farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu farklılıkların okul öncesi eğitimde günlük eğitim akışına yönelik belli bir sürenin olmayışı, öğretmenlerin bu noktada esnek bırakılmasından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda öğrenme merkezlerini daha etkin kullanabilme temasına ilişkin verilen yanıtlar incelendiğinde; dikkat/ilgi çekici, yönerge/yönlendirme, günlük plan ile ilişkilendirme ve öğretmen katılımı sağlama olarak dört kategori belirlenmiştir. Bu kategorilerden en yüksek frekansa sahip olan dikkat/ilgi çekici iken en az frekansa sahip olan ise öğretmen katılımı sağlama olduğu görülmektedir. Orcan Kaçan vd., (2021) yaptıkları çalışmada öğretmenlerin çoğunluğunun öğrenme merkezlerini daha etkin kullanmasını sağlamak için yeni materyaller ekleme ve merkezleri güncelleme yönünde stratejiler kullandıklarını belirtmişlerdir. Çocuklar kendi davranışlarını yönlendirmede zorluk yaşadıklarında, öğretmen tarafından yönergeler verilirken aynı zamanda çocuğa sınırlar ve kurallar koyabilmektedirler (Pattillo & Vaughan, 1992). Bunun yanı sıra eğitim ortamının, çocuklar için ilgi çekici ve destekleyici olması önemlidir. Bunun için öğretmenler, öğrenme merkezlerini hedefler doğrultusunda güncelleyip zenginleştirmelidir. Çünkü bu durumun çocuklar üzerinde pozitif yönde etkilerinin olduğu vurgulanmaktadır (Çelebi Öncü, 2017). Bu bağlamda öğretmenlerin öğrenme merkezlerinin öneminin bilinci olmalarından dolayı öğrenme merkezlerini daha etkin kullanmaya yönelik farklı stratejiler kullanmaya çalıştıkları söylenebilir.

Çocukların öğrenme merkezlerine ilgi gösterme durumu incelendiğinde sırasıyla blok, dramatik oyun, sanat, fen, kitap ve müzik merkezi olarak belirlenmiştir. Orcan Kaçan vd., (2021) çalışmalarında çocukların daha çok blok merkezinde ve ardından dramatik oyun merkezinde, en az ise müzik ve fen merkezinde vakit geçirdikleri saptanmıştır. Koçyiğit ve Fırat (2020) yaptıkları araştırmada çocukların çoğunlukla blok ve dramatik oyun merkezinde oynadıklarını belirtmişlerdir. Ramazan vd., (2018) yaptıkları çalışmada blok merkezinin en çok ilgi gösterilen merkez olduğu, en az ise müzik merkezinin olduğu bulunmuştur. Aysu ve Aral (2016) tarafından yapılan çalışmada çocukların yoğun bir şekilde ilgi gösterdikleri öğrenme merkezlerine yönelik öğretmenlerin verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde ilk sırada blok merkezinin daha sonra ise dramatik oyun merkezinin geldiği belirtilmiştir. Erşan (2011) ise öğretmenlerin çocukların en çok evcilik köşesine ardından blok köşesine, en az ise müzik köşesine ilgi gösterdiklerini tespit etmiştir. İlgili araştırmalar, bu çalışmanın bulgularını destekler niteliktedir. Bu bağlamda çocukların daha çok blok merkezine ilgi göstermelerinin bu merkezde genellikle materyal çeşitliliğinin fazla olmasından kaynaklanabilir. Ayrıca burada bulunan materyallerin çoğunun açık uçlu olması çocukların hayal güçlerini daha çok kullanmalarını sağlayabilir. Bu durumda tercih edilme durumunu ortaya çıkarmış olabilir. Müzik merkezinin en az ilgi gösterilen merkez olması ise bu merkezde bulunan materyallerin yetersizliğinden, daha çok yapılandırılmış olmasından ve materyallerin ses çıkarma özelliğinden dolayı öğretmenlerin bu merkez için biraz daha kısıtlayıcı davranmaları gösterilebilir. Çocukların sürekli olarak değişen ve gelişen ilgi ve gereksinimleri dikkate alınarak tüm merkezlerin daha çekici hale getirilmesi ile tercih edilme olasılıkları artırılabilir.

Son olarak öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda merkezlerin tercih edilme nedenleri temasına ilişkin verilen yanıtlar incelendiğinde rahat olma/iletişim, yaratıcılık, materyal, merak ve cinsiyet açısından olmak üzere beş kategoride toplandığı görülmektedir. Bu kategorilerden en yüksek frekansa sahip olan rahat olma/iletişim açısından iken en az frekansa sahip olan ise cinsiyet açısından olduğu görülmektedir. Aysu ve Aral (2016) çalışmalarında öğretmenler çocukların en çok ilgi gösterdikleri öğrenme merkezine farklı, yaratıcı şeyler yapma ve üretme, yapı-ınşa oyunlarını sevme, kız ve erkek çocukların beraber oynama, gerçeğe benzeme, serbest olma ve kendilerini ifade edebilme için ilgi gösterildiğini ifade etmişlerdir. Erşan (2011) ise çalışmasında öğretmenler çocukların ilgi köşelerinde/öğrenme merkezlerinde hareketli olmayı sevme ve grup olarak oynama durumundan kaynaklı tercih etme nedenleri olarak belirtmiştir. İlgili alan yazın incelendiğinde öğrenme merkezlerinin tercih edilme durumu cinsiyete göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (Goble, Martin, Hanish & Fabes, 2012). Yapılan benzer bir çalışmada ise küçük çocukların oyuncak seçimleri incelendiğinde cinsiyete göre farklılaşma gözlemlenmiştir (Freeman, 2007). Sonuç olarak ilgili araştırmalar ve alan yazın bu çalışmanın bulgularını destekler niteliktedir. Bu bağlamda öğrenme merkezlerinde bulunan materyallerin cinsiyetler arası ayrımcılığa vurgu yapan materyaller olduğu söylenebilir. Ayrıca çocukların merkezlerde diledikleri gibi özgür bir şekilde

etkinlikler yapmaları ve bunu yaparken de grup arkadaşları ile iletişimde bulunmalarına olanak tanınmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Araştırmada sonuçları kapsamında bazı öneriler verilebilir. Okul öncesi eğitim sınıflarının fiziksel koşulları iyileştirilerek standartlara uygun hale getirilebilir. Her öğrenme merkezinin amacının farklı olmasından yola çıkarak öğretmenler tarafından sınıfta en az yer verilen müzik merkezi kapsamında öğretmenlere bu merkezi etkin kullanabilecekleri yönde çeşitli eğitimler düzenlenebilir. Öğretmenlere öğrenme merkezlerini amacına ve önemine göre düzenlemeleri ve kullanmaları için örnek uygulamalar gösterilebilir. Ayrıca öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı (2013)'nda belirtilen nitelikte öğrenme merkezlerini oluşturabilmeleri ve farkındalık kazanabilmeleri için üniversiteler ve Milli Eğitim Müdürlükleri arasında işbirliği içinde düzenli ve tam katılımın sağlandığı gerekli hizmet içi eğitim kursları düzenlenebilir. Nitel bir çalışma şeklinde yürütülen bu araştırma nicel yöntemlerle de desteklenerek derinlemesine araştırmalar yapılabilir.

Verilen önerilerin yanı sıra çalışma bazı sınırlılıklara sahiptir. Bu çalışmada, nitel araştırma deseninde tasarlandığı için, sonuçların genellenememesi temel sınırlılıklardan biridir. Bunun yanı sıra verilerin Google Form aracılığıyla toplanması ve öğretmenlerin yanıtlarının görüşme formunda yer alan sorulara verdikleri yanıtlarla sınırlı kalmasıdır.

Çıkar Çatışması ve Etik Bildirimi

Bu çalışma tek yazar tarafından yürütüldüğünden dolayı çıkar çatışması söz konusu değildir. Tüm etik kurallar dikkate alınmıştır.

Kaynakça

- Aktın, K., & Aşçı, A. (2021). Okul öncesi sınıflarında öğrenme merkezlerine yönelik öğretmen görüşleri. *Başkent University Journal of Education*, 8(1), 57-66.
- Alase, A. (2017). The interpretative phenomenological analysis (IPA): A guide to a good qualitative research approach. *International Journal of Education Literacy Studies*, 5(2), 9-19. doi.org/10.7575/aiac.ijels.v.5n.2p.9
- Aysu, B., & Aral, N. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin öğrenme merkezleri hakkındaki görüş ve uygulamalarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(5), 2561-2574.
- Bottini, M., & Grossman, S. (2005). Center-based teaching and children's learning: The effects of learning centers on young children's growth and development. *Childhood Education*, 81(5), 274-277. doi.org/10.1080/00094056.2005.10521305
- Cooper, A. (1981). Learning centers: What they are and aren't. *Academic Therapy*, 16(5), 527-531.
- Cosgrove, M. S. (1992). *Inside Learning Centers*. Retrieved 8.07.2023 from <https://eric.ed.gov/?id=ED356875>
- Çelebi Öncü, E. (2017). Okul öncesi çocuklarının sınıflarında yapılandırıldıkları öğrenme merkezlerinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(2), 733-746.
- Davies, D., Jindal Snape, D., Collier, C., Digby, R., Hay, P., & Howe, A. (2013). Creative learning environments in education-A systematic literature review. *Thinking skills creativity*, 8, 80-91. doi.org/10.1016/j.tsc.2012.07.004

- Demirci, F. G., & Şıvgın, N. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin öğrenme merkezleri ile ilgili uygulama ve görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 12(18), 271-292. doi.org/10.7827/TurkishStudies
- Dodge, D. T., Heroman, C., Colker, L. J., & Bickart, T. S. (2002). The Learning Environment. In T. S. Bickart (Ed.), *The creative curriculum for preschool* (Fifth ed., Vol. 1, pp. 67-72). Teaching Strategies.
- Durmuşoğlu, M. C. (2008). An examination of the opinions of preschool teachers about preschool learning settings in their schools. *Eurasian Journal of Educational Research*, 32, 39-54.
- Dülgeroğlu, T. Ş., & Günindi, Y. (2022). Okul Öncesi Eğitim kurumlarında öğrenme merkezlerinin sınıflara yansımaları: Aksaray İli örneği. *Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 79-97. doi.org/10.38122/ased.61.5
- Erşan, Ş. (2011). *Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ilgi köşelerinde serbest oyun etkinlikleri ile ilgili görüş ve uygulamalarının incelenmesi* (Tez No. 298406) [Doktora tezi, Atatürk Üniversitesi-Ankara].Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Flick, U. (2007). *Designing qualitative research* (U. Flick, Ed.). The Sage Publications Ltd.
- Freeman, N. K. (2007). Preschoolers' perceptions of gender appropriate toys and their parents' beliefs about genderized behaviors: Miscommunication, mixed messages, or hidden truths? *Early Childhood Education Journal*, 34, 357-366. doi.org/10.1007/s10643-006-0123-x
- Gartner, D. (2010). *The importance of early childhood learning centers* [Master of Science in Education Degree, Martin Luther College, New Ulm, MN].
- Goble, P., Martin, C. L., Hanish, L. D., & Fabes, R. A. (2012). Children's gender-typed activity choices across preschool social contexts. *Sex Roles*, 67, 435-451. doi.org/10.1007/s11199-012-0176-9
- Güzelyurt, T., Dayanan, F., Çakır, S., & Ahmetoğlu, A. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin öğrenme merkezlerine ilişkin görüşleri. *Uluslararası Ders Kitapları ve Eğitim Materyalleri Dergisi*, 2(1), 62-75.
- Kıldan, A. O. (2007). Okul öncesi eğitim ortamları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2), 501-510.
- Koçyiğit, S., & Fırat, Z. (2020). Anaokullarında uygulanan oyun zamanı etkinliklerinin incelenmesi. *e-Kafkas Journal of Educational Research*, 7(2), 207-228. doi.org/10.30900/kafkasegt.749388
- Kondracki, N. L., Wellman, N. S., & Amundson, D. R. (2002). Content analysis: Review of methods and their applications in nutrition education. *Journal of nutrition education behavior*, 34(4), 224-230.
- Lambert, V. A., & Lambert, C. E. (2012). Qualitative descriptive research: An acceptable design. *Pacific Rim international journal of nursing research*, 16(4), 255-256.
- Li, Y. L. (2006). Classroom organization: Understanding the context in which children are expected to learn. *Early Childhood Education Journal*, 34, 37-43. doi.org/10.1007/s10643-006-0120-0
- Mason, J. (2002). *Qualitative Researching* (Second ed.). SAGE Publications.
- Millî Eğitim Bakanlığı-MEB. (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Metin, Ş. (2017). Investigation of the practices in learning centers of pre-school education institutes. *Turkish Journal of Education*, 6(1), 1-16. doi.org/10.19128/turje.267357
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (Second ed.). Sage Publications.
- Morrow, R., Rodriguez, A., & King, N. (2015). Colaizzi's descriptive phenomenological method. *The psychologist*, 28(8), 643-644.

- Obilor, E. I. (2023). Convenience and purposive sampling techniques: Are they the same. *International Journal of Innovative Social Science Education Research*, 11(1), 1-7.
- Ogelman, H. G. (2014). Okul öncesi eğitim kurumlarında serbest zaman etkinliklerinin gözlemlenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(26), 125-138.
- Opdenakker, R. (2006). Advantages and disadvantages of four interview techniques in qualitative research. *Forum Qualitative Sozialforschung= Forum: Qualitative Social Research (FQS)*, 7(4), Art 11.
- Orcan Kaçan, M., Ddedeoğlu, N., Karayol, S., & Kimzan, İ. (2021). Okul öncesi sınıflarda öğrenme merkezlerinin incelenmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 436-451. doi.org/10.21666/muefd.761825
- Özbay Karlıdağ, I. (2021). Creating Learning Environments in Preschool Classrooms: Perspectives of Pre-service Preschool Teachers. *International Journal of Progressive Education*, 17(3), 327-342.
- Özdemir, S. (2014). 5-6 Yas grubu çocukların serbest zaman etkinliklerindeki oyun ve oyuncak tercihlerinin incelenmesi. *Journal of Educational Science*, 2(2), 1-15.
- Özkubat, S. (2013). Okul öncesi kurumlarında eğitim ortamlarının düzenlenmesi ve donanım. *Annan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 58-66.
- Özsırkıntı, D., Akay, C., & Bolat, E. J. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programı hakkındaki görüşleri Adana ili örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 313-331.
- Özyürek, A., & Aydoğan, Y. (2011). Okul öncesi öğretmenlerinin serbest zaman etkinliklerine ilişkin uygulamalarının incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (22), 41-58.
- Özyürek, A., & Kılınç, N. (2015). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğrenme merkezlerinin çocukların serbest oyun davranışları üzerine etkisi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 125-138.
- Pattillo, J., & Vaughan, E. (1992). *Learning Centers for Child-Centered Classrooms*. NEA Early Childhood Education Series. Washington: National Education Association.
- Pellegrino, A. M. (2007). *How can learning centers be used to support classroom instruction and promote critical thinking in a kindergarten classroom?* [Master's Thesis, Rowan University-Glassboro].
- Petrakos, H., & Howe, N. (1996). The influence of the physical design of the dramatic play center on children's play. *Early Childhood Research Quarterly*, 11(1), 63-77.
- Phillips Pula, L., Strunk, J., & Pickler, R. H. (2011). Understanding phenomenological approaches to data analysis. *Journal of Pediatric Health Care*, 25(1), 67-71. doi.org/10.1016/j.pedhc.2010.09.004
- Ramazan, O., Arslan Çiftçi, H., & Tezel, M. (2018). Okul öncesi sınıflarındaki öğrenme merkezlerinin durumunun belirlenmesi ve öğretmenlerin öğrenme merkezleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 2(2), 213-233.
- Rebeiro, G., Foster, K., Hercelinskyj, G., & Evans, A. (2021). Enablers of the interpersonal relationship between registered nurses and students on clinical placement: A phenomenological study. *Nurse Education in Practice*, 57, 1-6. doi.org/10.1016/j.nepr.2021.103253
- Sak, R., Şahin-Sak, İ. T., Öneren-Şendil, Ç., & McHale, J. (2023). Learning Centers in Turkish Preschools: A Phenomenological Study. *International Journal of Early Childhood*, 1-30. doi.org/10.1007/s13158-023-00351-4
- Samur Öztürk, A., & İnal Kızıltepe, G.(2018). An Investigation of Learning Centres for Effective Learning. *Recent Researches in Education*, (Edit. Recep Efe, Irina Koleva and Emin Atasoy). Cambridge Scholars Publishing.

- Sanoff, H. (1995). *Creating Environments for Young Children*. Raleigh: School of Design at North Carolina State University.
- Seggie, F. N., & Bayyurt, Y. (2017). *Nitel araştırma: Yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları*. Anı Yayıncılık.
- Shaari, M. F., & Ahmad, S. S. (2016). Physical learning environment: Impact on children school readiness in Malaysian preschools. *Procedia-Social Behavioral Sciences*, 222, 9-18. doi.org/10.1016/j.sbspro.2016.05.164
- Tu, T. (2006). Preschool science environment: What is available in a preschool classroom? *Early Childhood Education Journal*, 33, 245-251. doi.org/10.1007/s10643-005-0049-8
- Uyanık Aktulun, Ö., & İnal Kızıltepe, G. (2018). Using Learning Centers to Improve the Language and Academic Skills of Preschool Children. *World Journal of Education*, 8(6), 32-44.
- Vaismoradi, M., Turunen, H., & Bondas, T. (2013). Content analysis and thematic analysis: Implications for conducting a qualitative descriptive study. *Nursing health sciences*, 15(3), 398-405. doi.org/10.1111/nhs.12048
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (6. Baskı)*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (9. Genişletilmiş Baskı)*. Seçkin Yayınevi.
- Zainal, Z. (2007). Case study as a research method. *Jurnal kemanusiaan*, 5(1), 1-7.

Extended Abstract

It is noteworthy how important it is for teachers to design learning centers based on children's educational needs. In order to support the holistic development of children, it is important to provide an educational environment that will meet their educational needs. It gains importance in terms of ensuring that teachers reach the purpose of education programs by preparing qualified educational environments. In order for education programs to reach their goals, educational environments should be arranged in a way that includes learning centers. For this reason, it is extremely important that the learning centers in the pre-school education program are planned and implemented very carefully by the teachers. Considering that the arrangement of educational environments is an effective factor in increasing the quality of the program, it is especially important to reveal the arrangement and use of learning centers. Because the role of teachers in organizing learning centers and encouraging children to use them is undeniable. From this point of view, the research was carried out in order to reveal the opinions of preschool teachers about learning centers.

The study was carried out in the case study pattern, which is a qualitative research model. The study group of the research; In the 2022-2023 academic year, a total of 48 teachers working in independent kindergartens and kindergartens affiliated to the Ministry of National Education in different regions of Turkey were formed. Convenience sampling method was used to determine the study group of the research.

“General Information Form” and “Opinion Form for Learning Centers” were used as data collection tools in the research. The demographic characteristics of the participants were included in the general information form. On the other hand, in the form of determining the opinions about the learning centers, it was designed as a semi-structured form in order to emphasize the perceptions of the participants about the learning centers. That is, it was created to explore the research question of the study. This form has been prepared online via Google forms. The draft form was presented to the opinion of two experts in the field of pre-school education. In line with the feedback from the experts, some changes were made in the questions. A pilot application was conducted to test the comprehensibility of the prepared questions. Then, minor changes were made to the wording and ordering of a few questions to facilitate the flow of the interview. The form has been given its final shape.

During the data collection process, the data was conducted in accordance with the Declaration of Helsinki. The researcher communicated with the participants and informed them about the purpose and process of the research. It has been explained that the data will be collected anonymously and used only for scientific purposes, since the data will be based on the principle of confidentiality. Interviews with the participants were conducted asynchronously in written form. Because the participants work in different cities and it is not possible to meet all the participants face to face. For this reason, the data collection tool prepared via the Google form was sent to the participants as an e-mail. After sending the form to the participants, the researcher contacted the participants again and asked them to examine the questions in the form. In addition, it has been stated that they can contact the researcher either via e-mail or via the phone number specified when there is a situation they want to consult. It took about one week for the participants to answer the questions. After the researcher sent the form to the participants, he contacted the participants again and asked them to examine the questions in the form. In addition, it has been stated that they can contact the researcher either via e-mail or via the phone number specified when there is a situation they want to consult. It took about one week for the participants to answer the questions.

Both descriptive and content analysis methods were used in the analysis of the data. In the study, descriptive analysis results were converted into percentages and frequencies and tabulated. In the content analysis, Colaizzi; A seven-stage model was used: familiarization with data, identifying important statements, formulating meanings, grouping themes, developing comprehensive explanations, revealing the basic structure, and verifying the basic structure. In addition to expert opinion, rich descriptive strategies were used to ensure the validity and reliability steps of the study. For this, the data were examined one by one by the researcher and ensured that they are complete. While analyzing the answers given by the participants, the categories and codes were neither too broad nor too narrow to exclude the concepts. Relationships between themes and categories were revealed and detailed descriptions were made. Pilot interviews were conducted with two participants who were out of

the scope of the research. In addition, the research process was discussed in detail within the scope of validity and one-to-one quotations were included in the findings section. While the quotations were included, the names of the participants were kept confidential and coded as P1, P2, P3.... In addition, the data obtained in the analysis were coded by an academician and a preschool teacher besides the researcher. This interactive data analysis process revealed various themes and categories for examining teachers' perceptions of learning centers.

As a result of the research; While the teachers stated that they mostly included the dramatic game center and the least music center in the classroom environment, they stated that they mostly organized the learning centers every semester. They stated that they mostly consider the characteristics of children when creating learning centers, and they often use attention/attention in order to use these centers more effectively. In addition, it was seen that the most preferred learning center during the day was the block center and the reasons for preference were concentrated in the category of comfort/communication.